

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

- Par lauksaimnieku biedrības dibināšanu Rudzātu pagastā 2. lappusē
- Vēlreiz par pensionāru norēķinu taloniem
- Krīzes «groziņš» bez banāniem 3. lappusē

LATVIJA: aizvadītās nedēļas hronika

Latvijā uzturējās Francijas aizsardzības ministrs Pjērs Zoks. Viņš tikās ar AP priekšsēdētāju A.Gorbunovu, Aizsardzības ministrijas vadītājiem un uzsvēra, ka no demokrātijas viedokļa Krievijas armijai no Baltijas jau sen bijis jāaiziet.

Latviju apmeklēja Lietuvas Republikas premjerministrs Broņislavs Lubis. Parakstīta komunikē, kurā iekļauti jautājumi par brīvas ekonomiskās zonas veidošanu, bezvīzu režīmu starp abām valstīm un citām sadarbības jomām.

Latvijas atbalsta fonds bija sarīkojis semināru par Latvijas bankas naudas politiku Latvijas tautsaimniecībā. Pieņemts dokuments, kurā ierosināts izveidot Tautsaimniecības stabilizācijas komiteju.

Augstākā Padome apstiprināja Latvijas banku privatizācijas statūtus, pieņēma lēmumu, kas paredz labot pagaidu noteikumus par frakcijām AP, apstiprināja Jāni Kinnu par AP Lauksaimniecības un mežsaimniecības komisijas priekšsēdētāju.

Notika valdības kārtējā sēde, kurā tika izskatīti 22 jautājumi, pieņemti 14 lēmumi, kā arī apstiprināts pārskats par Galvenās valsts finansu inspekcijas darbu.

Latvijas Aizsardzības ministrija

ierosināja Latvijas Ārlietu ministrijai sasaukt Baltijas valstu pārstāvju un jūras spēku vadītāju apspriedi par cīņu pret nelegālo migrāciju, narko-biznesu un jūras kontrabandu.

Augstākās Padomes Prezidijs izskatīja valdības iesniegto 1993. gada budžeta projektu. Valdība tajā paredzējusi budžeta deficītu 5,7 miljardu LVR apmērā. Finanšu ministrijas un Starptautiskā valūtas fonda eksperti uzskata, ka reālais deficīts varētu sasniegt 9,5 miljardus LVR. Deputāte V.Zeile izteicās, ka šoreiz budžeta izskatīšana parlamentā būtiski atšķiršoties no iepriekšējiem gadiem un diskusija varot izvērsties ne vien kā finansiāls, bet arī kā politisks jautājums.

Ministru Padomē notika valdības, arodbiedrību un uzņēmēju pilnvaroto pārstāvju trīspusējas konsultatīvās padomes sēde. Galvenokārt tika izskatīta Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības otrā kongresa prasību izpilde, proti — izstrādāt iedzīvotāju sociālās aizsardzības programmu un īstenot antikrīzes pasākumus, pakļaut Latvijas bankas intereses Latvijas valsts interesēm, izstrādāt vienotu nodokļu politiku, nodrošināt valsts garantijas minimālajai algai krīzes iztikas minimuma līmenī.

Pēc republikas preses materiāliem

LAUKU AKTUALITĀTES

Būtu mazāk pretenziju par privatizāciju

Ja paju sabiedrībās principiāli strādātu revīzijas komisijas, tad sūdzību, pretenziju par privatizācijas gaitu noteikti būtu mazāk, «Novadniekam» teica rajona lauksaimniecības pārvaldes galvenā grāmatvede V. Lazdāne.

Lai uzlabotu revīzijas komisiju dar-

bu, notika seminārnodarbības, kuras organizēja pārvalde, pieaicinot klāt prokuratūras, policijas, statistikas nodaļas speciālistus. Informāciju sniedza lauksaimniecības pārvaldes juriste N.Koļcova.

Revīzijas komisijām, kuras paju

biedru pilnvaroto kopsapulcē ievēlēja paju biedri, jāveic pārbaudes un jāsavatavo objektīva informācija, kura jāsniedz pārskata sapulcēs gan par sabiedrības saimniecisko darbību un likumu ievērošanu, gan par pašreizējo paju sabiedrības ekonomisko stāvokli.

Sūdzību pārbauda lauksaimniecības pārvalde

Rajona lauksaimniecības pārvaldes galvenie speciālisti: zootehniķe H.Veikšāne un galvenais ekonomists E.Ancāns apmeklēja paju sabiedrību «Vanagi», lai pārbaudītu faktus, kas minēti vēstulē, ko šīs puses ļaudis iesniedza Lauksaimniecības ministrijas pārbaudes grupai, atbilstību vai neatbilstību patiesībai.

Evalds Ancāns «Novadniekam» pastāstīja:

si likumīgi, strādājusi komisija, bija organizēta izsole. Taču uz šiem objektiem citi pretendenti nepieteicās.

Vēstulē raksturota, ka paju sabiedrība izpārdo lopus, nepietiekami tos baro, nav istu vietā. Jo paju sabiedrība organizē un piedāvā privatizēt lopus paju biedriem. Diemžēl pagaidām gribētāju nav. Kas attiecas uz lopu barošanu, tad «Vanagos», tāpat kā citās paju sabiedrībās un arī individuālajās saimniecībās, nav spēkbarības vai arī to izmanto minimāli. Tāpēc lopu raciona patiešām ir sliktāks nekā iepriekšējos gados.

Linu kalte, angārs sakumā mantas inventarizācijas sarakstā nebija iekļauti tāpēc, ka tā bija nepabeigta celtniecība. Tagad, pirms pārskata sapulces, sastādot jaunās mantas inventarizācijas sarakstus, tie tiks iekļauti. Patiešām, paju sabiedrībā «Vanagi» bijusi kļūme, un vienam cilvēkam sakumā nav bijusi aprēķināta mantiskā paja.

Rajona lauksaimniecības pārvaldes galvenie speciālisti piedalīsies paju sabiedrības «Vanagi» pārskata sapulcē un vēlreiz izanalizēs privatizācijas gaitu un likumu ievērošanu.

Privatizācija ir laba lieta! Kur ņemt līdzekļus?

Preiļu siera rūpnīcas direktors Viktors Solovjovs, taustot, kā uzņēmuma kolektīvs uzņēma ziņu par piena pārstrādes uzņēmuma privatizāciju, teica:

— Šobrīd rūpnīcai nepieciešams ļoti daudz līdzekļu, lai nomānītu tehnoloģiskās iekārtas un ražotu kvalitatīvu, pasaules tirgū konkurētspējīgu produkciju. Vecās iekārtas nolietoju-

šas pilnīgi, bet jaunu uzstādīšanai vajadzēs vairāk nekā 6 miljonus ASV dolāru. Pēc diviem gadiem apstāties katlu māja, kur arī jānotiek iekārtas. Pašlaik tās rekonstruēšanai vajadzētu 50 miljonus LVR.

Rūpnīcas kolektīvs, kurš ir tiesīgs privatizēt uzņēmumu, nav spējīgs to izdarīt, jo cilvēkiem tādas naudas, ko

ieguldīt rekonstrukcijā, nav. Bez valsts palīdzības to neizdarīsim.

V. Solovjovs uzskata, ka gadījumā, ja uzņēmumu nopirks (privatizēs) kāda bagāta firma, arī tad nekas labs neiznāks. Vispirms jau tāpēc, ka rajonā krasi samazinās piena ražošana un tā piegāde pārstrādes uzņēmumam.

Aina ILJINA

ZINĀS no pagastiem

AIZKALNE

Reģistrēta ierobežotās atbildības sabiedrība — agroserviss «Aizkalne», par tās valdes priekšsēdētāju ievēlēts Leonards Spūlis. Statūtos paredzēts, ka šī sabiedrība veiks pasūtījumu izpildi augsnes apstrādē, lauksaimniecības mašīnu remontus un tehnikas apkopes. Nodarbosies ar materiāli tehnisko apgādi, mehanizatoru un citu tehnikas vadītāju kvalifikācijas celšanu, tāpat uzņemsies celtniecības pasūtījumu izpildi. Tagad pastāvošā paju sabiedrība «Rainis» gatavošas kārtējai kopsapulcei, kura izlems galveno jautājumu — būt vai nebūt. Palikšanas gadījumā arī tā agroservisa pakalpojumus varēs izmantot pēc vispārējām noteikumiem.

No šī pagasta «Novadnieks» saņēmis anonīmu vēstuli, kuras autors mā, ka viņam, kā piemāju zemes izmantotājam, nav ticis laikus paziņots par degvielas iegādi. Turpmāk ar tās sadali un ieviešanu pagasts nedarbosies — katrs var pirkt pats, kur izdevīgāk, taču topošā servisa organizācija varēs sniegt pakalpojumus arī šajā ziņā.

Sadzīves pakalpojumu pasūtījumu pieņemšanas punkts, kurš agrāk pārstāvēja rajona sadzīves pakalpojumu kombinātu un tā vārdā arī darbojās, kopš kombināta likvidēšanas darbības kā patstāvīgs saimnieciskā aprēķina uzņēmums. Izrādās, ka patiecoties enerģiskajai vadītājai Valentīnai Geidai, punkts darbojas sekmīgi, tā klientu loks nesamazinās. Te aizkalnieši var vilnu apmainīt pret dziju, iegādāties segas, Preiļu trikotāžas fabrikas ražojumus un citas preces. Zinot

apmeklētāju vajadzības, pēc viņu pieprasījumiem vadītāja pati sagādāja vajadzīgās mantas, iespēju robežās pakalpojumu sortiments tiek paplašināts.

Aizkalnē atvērta pirmais privātais mazumtirdzniecības kiosks — Jāņa Prikūļa. Pie viņa var iegādāties smaržas un citus parfimērijas izstrādājumus, cepumus, dzērienus. Ipašnieks domā, ka zemniekiem turpmāk varēs pārdot mazās partijās minerālmēslus, lai pēc katra kilograma nav jābrauc uz tālajām bāzēm, tāpat arī celtniecības materiālus un citu.

Jau labu laiku runāts par taloniem kurināmā iegādei, tie nonākuši arī līdz Aizkalnei un tos izsniedz kopā ar pensiju. Ar tiem, kuri dzīvo mājās ar centrālo apkuri, pagasts varētu norēķināties ar šiem taloniem, taču mežniecības, kurām arī par pagasta mežiem jāmaksā celmu nauda, neko par tādiem «papīriem» negrib dzirdēt. Birokrātisks ir arī tas, ka viena no talona trim daļām paliek pastā, otra — pagastam, lai varētu norēķināties, bet trešā jāstūta uz LR Labklājības ministriju.

Veterinārais ārsts Jāzeps Šnepsts, kurš nodarbojas ar privāto praksi, ir pirmais no vietējiem humānās palīdzības sniedzējiem saviem līdzlocītiem — pensionārei Helēnai Pizelei atvēlējis 1000 LVR kurināmā iegādei. Komentējot šo faktu, pagasta priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis teica, ka parraugs cienīgs atdarināšanas, un labi būtu, ka arī citi tā vietā, lai naidotos, palīdzētu viens otram.

A.RANCĀNS

«ROJĀLIS» uzvaras gājienā

Un tā «Royal» spirts devies uzvaras gājienā pa mūsu mazo zemi, vispirms no visām veikalā leļēm un plauktiem izspiezdams pašmāju necilās un augumā nelielās brandvīna pudeles, iepemdams vietu plauktos, kur agrāk mitinājās dažādi citi pārtikas produkti, draudzīgi sadzīvodams vienuviet ar šokolādēm un bērnu košļēnēm, tirgū lielmanīgi apmezdamies uz tā paša galdiņa, uz kura tup kautrīga lauku piena kanniņa, un jebkurā plašākā jauzu saietā brīvdabā ik pēc soļa spīdinādams savus zilos vai sarkanos sānus. Tikpat brašs «Royal» ir arī tuvīpā, vienu pēc otra līdz kapsētas vārtiem aizvadīdams gan jaunus vīrus, gan vecākus. Gan arī sievietes. Un ne visi no viņiem iepriekš ir tikuši saukti par alkoholiķiem. Bet pati pudele vēl nogauda šaipus vārtiem, jo itin bieži ar tās saturu arī aplaista nelielā piemīpū.

Glūži labi saprotu, kādu atbildību var nākties man saņemt par šiem vārdiem. Firma, kurā patiešām top minētais šķidrums, to negatavo jauzu indēšanai. Bet tikpat labi visi zina arī to, ka ierindas pircējam, ierindas dzērājam noteikt, kurā pudelē ir istā produkcija, kurā kaitīgs surogāts, ir diezgan neiespējami. Pat, ja tiek ievērotas etiķešu krāsas, par kurām vēl nesat rakstīja republikas prese un atrasts burtiņš «E» nosaukuma priekšā, kas garantētoji tur mantu. Šajās dienās Oskankino televīzija rādīja, kā cisterna tehniskā spirta top par «rojāli», izmantojot pat speciālu iekārtu pudeļu aizvākšanai...

— Par to ir jāraksta...

— ...kaut arī no tā nekas nemainīsies.

— Jā, protams, kaut arī no tā nekas nemainīsies, — teica rajona centrālās slimnīcas ārste Marta VEITA.

— Stāvoklis patiešām šobrīd ir vienkārši briesmīgs. Kopš gada sākuma ir pagājis tikai viens mēnesis. Šajā laikā no 14 cilvēkiem, kam pēc nāves uztaisīta tiesu medicīniskā ekspertīze, vienpadsmit gadījumos mirušajiem asinīs konstatēts alkohols dažādos daudzumos un alkohola lietošana ir bijusi galvenais iemesls vai viens no iemesliem bojāejai. Tikai janvārī (!) un tikai terapijas nodaļā ievestā 15 slimnieki ar smagu alkohola saindēšanos. Pie šiem 15, kas jau atgriezušies mājās, jāpieskaita vēl septiņi, kas nodaļā atrodas pašlaik. Jāpieskaita arī pacienti no ķirurģijas nodaļas, kuru lielākā daļa ir guvuši traumas dzērumā.

Milzīgais ar alkoholu saindējušos pieplūdums sākas reizē ar spirta plašo tirdzniecību. Kaut arī joprojām ir arī tādi gadījumi, kad iedzertas tiek visdažādākās indīgas vielas, šķīdinātāji, kukaiņu indes un tamlīdzīgi. Saindēšanas arī no degvīna, kurā, izrādās, bijušas dažādas piedevas. Un mirst. Pirms un pēc Jaungada bērnu nodaļā nokļūva ar alkoholu saindējušies divi bērni. Janvāra iepriekšējās brīvdienās vien terapijas nodaļā nokļūva septiņi slimnieki alkohola intoksikācijas dēļ.

Ko nozīmē šāds slimnieku nodaļai? Darbietilpīgu procesu viņa glābšanai. Ja viņš ir pie samanažas, jau uzņemšanas nodaļā tiek veikta kuņģa skalošana, kur sviestiem vai gāzētiem šķīdinātājiem trim cilvēkiem. Nodaļā ārstiem un medmāsām arī pietiek pūļu noņemties ar šādiem slimniekiem, piedevām viņi vēl dzērumā trokšņo, traucē mieru citiem, ir rupji. Jau minētajās brīvdienās visi dezinficējošie šķidrums, kas šim dienām nodaļai bija paredzēti, tika izlietoti tieši plēģuru kopšanai un nācas vēl aizpildīt no citām nodaļām. Gadās, ka izgulējušies, izglābti, apārstēti viņi pa kluso nozūd, cils pamanās jau nozūst pēc skalošanas no uzņemšanas nodaļas. Bet arī tie, kas ārstēties ilgāk, par viņiem sniegto palīdzību un izlietotajām zālēm taču nemaksā neko, vienīgi tos pašreiz noteiktos divus rubļus par diennakti.

Lielākā daļa šo pacientu ir bezdarbnieki, ir uzskaitē darba biržā. No kuriens viņiem līdzekļi alkoholam? Acimredzot, uzsākuši tirdzniecību, spekulē.

Alkoholizots dzērienu var nopirkt augu diennakti. Pašvaldībām tomēr šī iespēja būtu jāierobežo. Lauciniekiem pa mājām vadā un piedāvā spirtu! Jo tālāk no centra, jo dārgāk tas maksā. Nepērciet to no iebraucējiem, nepērciet uz ielas. Likumi alkohola tirdzniecības ierobežošanai gan ir, bet viņi visi ir tādi, kurus var apiet. Pieprasiet vismaz kvalitātes sertifikātus!

Saviem slimniekiem pēc tam, kad viņi ir nākuši pie atģēgas, mēs vairs nelasām morāles un neaudzinām viņus. Tas laiks ir pāri. Galvenais ir izglābt lai cilvēks nenomirtu. Liela daļa no viņiem ir glūži normāli cilvēki, pēc izskalošanas aiziet smuki un braši.

Zinu, ka no šiem vārdiem reti kurš tiks malā iecerēto pudelē. Tomēr vismaz ieklausieties, ka spirta vietā labāk lietojiet pašbrūvēto...

— Vienā no lauku pagastiem pēc spirta dzeršanas gāja bojā sieviete, ko

nepavisam iepriekš nevarēja saukt par alkoholiķi. Bez mātes palika četri bērni, — sarunas turpinājumā stāstīja ārsts Stanislavs Ruškulis. — Ne visi spēj apjaust, kad un kā sākas spirta iedarbība. Protams, mēs varam runāt vai rakstīt, no tā taču nekas nemainīsies. Valdības līmenī ir jārisina, lai varētu nopirkt lētāk un visur būtu dabūjams špabis. Jo tāpēc jau to spirtu pērk, ka iznāk lētāk.

Bez tam visi cilvēki nav vienādi. Atbrīvo kādu no darba vai sanāk kādas nepatikšanas, un viss, tas cilvēks jau ir notriekts pie zemes. Cilvēks tagad ir ļoti zemas pretestības un izturības spējas, nekā tas bija, piemēram, četrdesmitajos gados. Cilvēki ieslīgst nabadzībā un sāk nodzerties. Nenovelsim visu vainu uz «Royal». Un neviens no tiem, kas alkohola dēļ nomira, arī negribēja mirt...

Un vēl gribu pateikt, ka cilvēkam nevajag palikt par lopu. Kļūt bagātam uz citas ģimenes nelaiemes. Iztaisīt vienu pārbaucienu, 10 vai 15 tūkstošus ar reizi ielikt kabačā, bet aizmugurē atstāt satriektas ģimenes!

Preiļu poliklīnikas narkoloģiskā kabineta medmāsa Valentīna VIŠNEVSKA stāstīja par saviem pacientiem, protams, nenosaukot vārdā.

— Sevišķi daudz slimnieku ar alkohola psihozi bija pēc Ziemassvētku un Jaungada svinībām. Uz slimnīcu Daugavpīlī tika aizvesti deviņi cilvēki, kuriem bija sākušās halucinācijas un tamlīdzīgi traucējumi. Septiņi no viņiem bija lauku ļaudis. Ļoti palielinājies ir to skaits, kas pie mums ir uzskaitē. Grūtības ir ar zālēm. Ārsts Mozulis lielāko daļu tās sameklē un nopērk pats, pats daļa slimniekiem, un visbiežāk par tām paliek nesamaksāts. Jo viņiem jau nav naudas.

Vienā no lauku pagastiem asaru jūru izraudāja sievas un mātes, jo vietējā veikalā strādāja pārdevēja, pie kuras alkoholu varēja nopirkt arī naktī, un vīrieši nodzērās. Laimīgi no turienes viņu izvadīja. Bet tagad viņa rosiņa un likumīgi šo biznesu turpina Preiļos...

Agrāk strādājām ar policijas atbalstu. Viņi mums sūtīja ziņojumus par dažādiem dzeršanas gadījumiem, pārējiem, mēs pa šim adresēm meklējām alkoholiķus, centāmies viņus dabūt uz ceļa. Tagad no policijas šādus ziņojumus nesapējam. Nav arī piespiedu ārstēšanas. Tomēr, ja vēl kādā ierunājas saprāts un viņš vēlas

Aicinājums

visu līmeņu Latgales deputātiem, Latvijas Republikas Augstākajai Padomei, Ministru Padomei

Šodienas ekonomisko, sociālo, politisko jautājumu risināšana ir pierādījusi, ka mēs nevarēsim atjaunot savu dzīvi bez garīgās atdzimšanas. Mūsu neatkarības pirmo gadu pieredze ir neatspēkojams pierādījums tam, ka mums glūži vienkārši cita ceļa nav kā jaunās paaudzes audzināšana ar Dieva atklāto mīlestību, patiesību, labestību un citām mūžīgajām vērtībām.

Līdzās valsts un baznīcas administratīvajai nodalīšanai turpinot nošķirt savus bērnus no tā, ko Dievs mums grib dot, mēs viņus turpinām apzagt ne tikai garīgi, bet arī emocionāli un intelektuāli, jo daudzi būtiski dzīves jautājumi personiskās atbildības līmenī nav atbildami bez Svēto rakstu zināšanas un ticības, bet tas savukārt, nav iespējams bez ticības mācības pamatu apgušanas skolās.

Mēs, Krāslavas rajona pašvaldības deputāti, sagaidot Svētā tēva vizitāciju Aglonā 1993. gada 8. septembrī, aicinām visu līmeņu Latgales deputātus, Augstāko Padomi, Ministru Padomi, Izglītības ministriju atrast iespēju, lai 1993. gada 1. septembrī visās republikas skolās atjaunotu kā obligātu priekšmetu *ticības mācības stundas*.

Aicinājums pieņemts Krāslavas rajona Tautas deputātu padomes 19. sasaukuma 17. sesijā 1993. gada 11. janvārī.

Krāslavas rajona Tautas deputātu padomes vārdā priekšsēdētājs V.Kokorišs

Pirmais piegājiens nesekmīgs

Todien, 26. janvārī, kā bija izziņots, Rudzātu pagasta zemniekiem bija jālemj par savas lauksaimnieku biedrības dibināšanu. Iniciatori, nolēmuši, ka nav izstrādāti statūti, lietu atlika līdz tam, kad šāda biedrība būs rajonā. Tomēr zemnieki nebija pulcējušies vēlti — ar viņiem tikās un runāja rajona lauksaimniecības pārvaldes priekšnieks Jānis Vucāns, galvenais agronoms inspektors Jānis Kivlenieks un ciltslietu zootehniķe Silvija Repše.

Biedrības dibināšanas ideja bija sapulcinājusi daudzus interesentus, pagasta nama lielākajā telpā, tā dēvētajā baltajā zālē, bija aizņemtas visas vietas. Un zemnieki, kuri aktīvi uzdeva jautājumus, pieņēma paši savas problēmas, bija pārliecināti, ka katrs par sevi tālu netiks. Arī pēc tam, kad oficiālā daļa, tā sakot, bija noslēgusies, vēl ne visi steidza izklist, vēl kāds gribēja ko precizēt vai vienkārši izsūdzēt ilgi krājušos pārestību.

Kādreiz šajā pagastā bija turīgi zemnieki, kuri savu pārtību bija sakrājuši ar darbu un izveicību, vai arī tagad un nākotnē tādi neradīsies? Šo domu apstiprināja tas, ka daudzi zemnieki ne tikai balstās uz savu fizisko spēku un tehnikas apgādātību, bet arī uz zināšanām.

Lietderīgi būtu pagastā atjaunot piensaimnieku biedrību, kaut gan nav saglabājusies agrākā krejotava — tā jāuzceļ no jauna. Bet ja, teiksim, Preiļu siera rūpnīca ar savām monopolitātībām varēs strādāt vienu nedēļu, kā izteicās daži runātāji, jo maz saņem piena, bet otrā tas būs jēvs uz Krāslavu, tad patiešām drošāk ir pašiem tikt galā uz vietas. Pie tādas biedrības varēs pastāvēt lopkopības pārvalde, kurš vadīs ciltsdarbu, noņemsies ar uzskaiti un dokumentāciju, jo katram darīt to nebūtu parocīgi. Nepieciešams nodarboties arī ar zirgokopību. Zirgi, kuri bija paju sabiedrībā, privatizēti atsevišķām zemnieku grupām izraudzīti atbildīgi par uzturēšanu un izmantošanas fegulēšanu, taču ir jādodomā arī par nākotni.

Augkopībā par svarīgāko rudzātieši uzskata tehniskā servisa organizēšanu, jo sakarā ar nepareizi, bet dažkārt arī apzināti negodīgu tehnikas sadali uz pajām, liela daļa zemnieku palikusi beša, toties citi savākuši pat pārlieku daudz traktortehnikas un piekabes rīku.

Par to, ka tehnikas sadale veikta nepareizi un visiem nav bijusi dota izdevība piedalīties šajā procesā, stāstīja Paulīne Bojāre. Kopā ar dzīvesbiedru viņiem paju vērtība esot 40000 LVR, taču, lai tiktu pie traktora, viņam vajadzējis strādāt Ļipeckas traktoru rūpnīcā. Tajā pašā laikā kāds kaimiņš, kura paja ir tikai 11000 LVR, «pilnu māju piedzinis ar mašīnām» un laikam tikai tādēļ, ka tajā brīdī strādājis sabiedrībā par traktoristu. Iznāk, ka viens ir bijis lielākā godā paju sabiedrībā, lai arī, spriežot pēc pajas apmēra, viņa darba ieguldī-

jums mazāks, nekā cits, kuram te lielāki nopelni.

Par kaut ko līdzīgu runāja arī Vilis Podnieks: viņam kopā ar vēl diviem desmitiem citu zemnieku izdevies privatizēt liellopu novietni ar diviem simtiem govju. Ar prieku gribot strādāt un ražot pienu, bet sabiedrība šo novietni Livzeniekos atdevusi bez tehniskā nodrošinājuma. Tagad jāved ūdens, bet nav cisternas, tāpat ļoti jāknāpinās ar lopbarību un tamlīdzīgi — vai nevarēja jaunajiem saimniekiem atstāt vismaz tās mašīnas, kas fermu apkalpoja agrāk? Atbilde uz šo jautājumu ieteicu meklēt paju biedru sapulcē, kas paredzēta drīzuma, ja tas nav bijis darīts laikus. Arī par citām lietām, jo kamēr kaut cik liela paja ir sabiedrības kopīgajā kasē, tikmēr ir tiesības lemt par visu īpašnieku interešu ievērošanu.

Šajā pagastā tāpat izskanēja pretenzijas par vājajiem sakariem gan zemnieku saimniecību līmenī, gan starp pagastu un rajona centru, kaut gan ir telefoni, ir paju sabiedrība arī radiotelefonu. Iznākot tā, ka jāatgriežoties pie desmitniekiem un apkārtrakstu iznēsāšanas, — kā pirms kara. Paju sabiedrība esot uz sairšanas robežas, tā kā radiotelefonu izbrīvēsies, to varētu izmantot vai nu pagasts, vai tieši jaunā lauksaimnieku biedrība. Gribētāji būtu, taču viņus baida augstā pārnešanas un pārreģistrēšanas maksa — 20000 LVR, bet kur vēl ekspluatācijas izdevumi.

Tomēr varbūt atmaksāsies, zemnieki varēs saņemt operatīvu informāciju, zinās, kur iegādāties degvielu, sēklas, tehniku vai materiālus, rezerves daļas. Tagad jau daudzas un dažādas firmas piedāvā visu iespējamo, tās pakļaujas konkurences nežēlastībai un, ja tik būtu informācija, varētu zināt, kur ko iegādāties, — arī lētāk.

Atklāts palika jautājums: kāpēc Preiļos un rajonā neieilāz firmu «Viada», kura ievērojami lētāk pārdod degvielu nekā apvienība «Latvijas degviela», vai baidās konkurences? Starpība cenās ir ap desmit rubļiem par kilogramu, un šobrīd tam visai liela nozīme.

Šos un vēl citus jautājumus spēs atrisināt darbīga lauksaimnieku biedrība, kurā apvienosies zemnieki un citi pagasta iedzīvotāji, kam sakars ar lauksaimniecību. Pirmais piegājiens bija nesekmīgs, taču tas parādīja šāda veidojuma nepieciešamību.

Uz rajona sanāksmi sapulces dalībnieki izvirzīja piecus kandidātus, ar balsu vairākumu tika ievēlēti Antons Bulmeistars, Jānis Kivlenieks un Arnis Zalāns — vai viņi nebūtu cienīgi ieņemt amatus biedrības valdē?

Iepriecināja tas, ka zemnieki, kuri runāja par lietu, ļoti korekti un pārliecināti sprieda par savu darbu un tā iespējām laukos. Tātad Rudzātu pusē arāju gars vēl nav aizgājis nebūtībā.

A.Rancāns

Turpinām sarunu par linkopību

Sēklas — uz parāda

Lai nu kā, tomēr no līnu audzēšanas zemnieki galīgi neatteiksies, tāpēc Preiļu līnu sēklkopības stacija sēklas izsniegs uz kredīta, slēdzot aizdevuma līgumus un nosakot 4 % par pakāpojumu. Parāds jāatdod naudā līdz šā gada 15. novembrim kopā ar procentiem.

Kredīta summu aprēķina saskaņā ar sēklu daudzumu, to saimniecisko lietderību un ataudzējumu. Piemēram, mātes elite, superelite maksā 68 rubļi kilogramā, elite — 61 rubļi, bet IV ataudzējums — 35 rubļi, plus apgrozījuma nodoklis.

Mūsu stacija par maksu tīra zemnieku atvestās līnsēklas, tās bagātina ar boru, kodina un var arī uzglabāt līdz pavasara sējai. Tāpat mēs kodinām graudaugu un zālāju

sēklas. Visiem līnu audzētājiem piedāvājam 'Oršanskij-2', 'Tverca', 'Belinka' un citas līnu šķirņu sēklas, bet sēklkopības saimniecībām sniedzam agroapkalpošanu.

Ja nopietni domājat audzēt garšķiedras līnus, tad jāzina, ka darbs apmaksāsies tikai tad, ja no hektāra realizēsiet vismaz 600 kilogramus šķiedras, tas ir, 2,5 līdz 3 tonnas tīlīnātu stiebrīņu ar 1,25 un augstāku numuru, un līnsēklas — kā augstvērtīgu šķirnes materiālu ar augstu ataudzējumu (elītes) un kondīcijai atbilstošu dīdžību.

Tālruni uzziņām — 22386 un 23757.

J.Elksnis,
Valsts Preiļu starprajonu līnu sēklkopības stacijas direktors

Lopbarības kalcija fosfāta nozīme mājdzīvnieku barībā

Neskatoties uz lopbarības sabalansējumu pēc enerģētiskā materiāla (ciete, cukurs), olbaltumvielām, vitamīniem, mikroelementiem, vēlamais rezultāts netiek sasniegts, ja barības sastāvā nepietiekoši būs kalcijs un fosfors. Minētos elementus lopbarībā var ievadīt ar lopbarības kalcija fosfātu, kuru izmanto visu mājdzīvnieku uzturā kalcija un fosfora deficītā gadījumā. Rezultātā dzīvnieku organismā uzlabojas vielu maiņa, palielinās auglība un produktivitāte.

Ja trūkst kalcija un fosfora dzīvnieku barībā, sākumā novēro apetītes pasliktināšanos. Slaucamajām govīm samazinās izslaukumi, nobarojamiem lopiem — dzīvsvara pieaugumi. Vēlāk parādās klībums, sīva gaita, kaulu deformācijas. Dzīvnieki, sevišķi govīs, nespēj piecelties. Sivēniem paliek likas kājas, pieceļoties kvīec, jo kājas sāp.

Līvānu bioķīmiskā rūpnīca ir uzsākusi lopbarības kalcija fosfāta ražošanu, kuru var iegādāties rūpnīcā, kā arī veterinārajās aptiekās.

Lopbarības kalcija fosfāts ir balta vai viegli pelēka kristāliska viela ar nedaudz skābu garšu. Tā

satur kalciju ne mazāk kā 24 %, fosforu ne mazāk kā 20 %.

Lopbarības kalcija fosfātu izbaro, sajaucot to ar lopbarības miltiem, skābbarību, sasmalcinātiem sakņaugiem vai drabiņām.

Kalcija fosfāta devas uz katru nobarojamo dzīvnieku diennaktī: slaucamām govīm 50-130 g, jaunlopiem līdz gadam 20-50 g, jaunlopiem vecākiem par gadu 30-80 g, sivēnmātēm 30-100 g, puscūciem un nobarojamām cūkām 20-50 g (0,3 g uz 1 kg dzīvsvara).

aitām, jēru mātēm 20-40 g, jēriem 5-15 g. Lielākām dzīvnieku grupām kalcija fosfātu var sadalīt, nosverot nepieciešamo daudzumu un iemaisot kopējā barībā. Līdz ar barības devu katrs dzīvnieks saņems nepieciešamo daudzumu. Mazākām dzīvnieku grupām vai atsevišķiem dzīvniekiem nepieciešamo kalcija fosfāta devu var dozēt ar tējkaroti vai ēdamkaroti (vienā tējkarotē var ievietot 4 gramu produkta, ēdamkarotē 11 g).

V.Sondors,
veterinārārsts

Tā sev putru vārījām

Noprazdami, ka kopu cūka nobarojas un kolhozu un sovhozu sistēma sevi neattaisno, LPSR valdības vīri nolēma dot zemniekiem iespēju nopietnāk ķerties pie saimniecības.

Kad partijas ideologi pašmāju cekā un Maskavā bija apvārdoti, bet Latvijā jau pirmās zemnieku saimniecības sākušas veidoties, Ministru Padome 1988. gada 4. oktobrī pieņēma tobrīd svētīgu, taču arī visai liktenīgu lēmumu nr. 326, saskaņā ar kuru Tautas deputātu padomes zemniekiem zemi piešķīra mūža lietošanā ar mantošanas tiesībām no valsts rezerves fondiem. Mērķis bija cēls — stimulēt lauksaimniecisko ražošanu, tehnikas izmantošanu, aizlaisto, krūmiem pieaudzēto platību apgūšanu, arī mežu apsaimniekošanu. Un gribētāju bija diezgan.

Idejas autors Vilnis Bresis atceras:

— Toreiz zemi ņēma tiešām tie cilvēki, kuri nebaidījās darba, gribēja sētu iekopt, cerēja arī turīgāk dzīvot. Sākumā izveidojās pirmais tūkstošis zemnieku saimniecību, vēlāk to skaits sasniedza jau sešus tūkstošus. 15 hektārus lūdza, pēcāk arī vairāk. Par privātpašumu tolaik pat iepriekšējās nedrīkstējām, taču tad jau arī sapņos vēl nerādījās, kādu ceļu itin drīz tomēr iesim un kāda putra būs ievārījies. Galvenais bija, lai zemnieku saimniecībām kā ražotājiem līdzās lielsaimniecībām būtu oficiāls statuss. Un starta kapitāls šiem cilvēkiem tiešām bija. Zemnieki varēja saņemt 10 tūkstošus pabalsta veidā, ko viņiem nevienam atmaksāt nevarējās. Toreiz tā vēl bija krietna nauda, divus traktoros par to droši varēja pārvest mājās. Arī kredītu pietika, jo tos jau vēl dalījām plānveidīgi.

Lai zemniecību nostiprinātu, viņu ražotspēju vairotu, 1989. gada 16. janvārī MP priekšsēdētājs Vilnis Bresis parakstīja vēl vienu papildu lēmumu — par zemnieku saimniecību materiāli tehnisko nodrošinājumu. Tā nu tautā daudz zinātie Breša zemnieki par vairumtirdzniecības cenām gādāja tehniku, minerālmēslus, spēkbarību, celtniecības materiālus. Arī degviela viņiem izmaksāja pulka lētāk nekā visiem citiem. Par privilēģijām.

jām tās nevar saukt, bet priekšrocības tās bija.

Taču nu šie zemnieki ierauti konfliktu jūklī. Viņi joprojām ir tikai zemes lietotāji, bet savas mājas un tīrumus likuma vārdā pūlas atgūt to īpašnieki un viņu mantinieki. Brist konflikti, sprēgā strīdi, rodas naidi. Patiesi, īsti tiesu darbi...

Un kā gan ne, ja 1992. gada 8. janvārī ar LR AP lēmumu spēku zaudējuši bijušās LPSR Ministru Padomes pieņemtie dokumenti, divi iepriekš minētie lēmumi arī.

Ko tostarp domā pats zemnieku «tēvs», AP deputāts Vilnis Bresis? Nav šaubu — viņa vārds kopā ar zemniecības atdzimšanas brīnumu uz laiku laikiem ierakstīts Latvijas vēsturē. Un jākaunas viņam par paveikto nav. Arī popularitātes zemniecības vidū gana. Valdības nāk un iet, lēmumi top un zaudē spēku, bet kur zemniekam palikt?

Vilnis Bresis teic tā:

— Vispirms uzdrīkstos vērtēt — «mani» zemnieki zemi patiesi gribēja kopt, tagad daudzi to vēlas iegūt tikai kā kapitālu. Un tā ir milzīga atšķirība. Jau toreiz sacīju — ne katrs, kam pieder zeme, var būt saimnieks. Gribēt var, bet spējas jāpārbauda praksē. Es bieži esmu zemnieku saimniecībās un, protams, jutos gandarīts, kad lauku vīrs Talsu vai Cēsu pusē spiež man roku un smeļ — esmu Breša zemnieks! Vairums no viņiem labi tīrumus iekopuši, aitu fermas uzbūvējuši, ganāmpulkus sagādājuši. Skaistas lauku mājas uzceltas. Un viņi vēl gribētu platības paplašināt. Tiesa, kad visu to sākām, daudzi baidījās, ka tikai uz Sibīriju neaizsūtīt. Toreiz teicu — tad arī es braukšu šiem līdzi. Arī tagad jūtu morālu atbildību par viņiem.

Cilvēkus baida nedrošība, nomāc ķildas un citu skaudība. Bet es esmu pārliecināts — Latvijā zemes pietiks visiem. Un konfliktus noteikti var miera ceļā atrisināt. Ja lauku ļaudis mani vēlētos redzēt Saemā, tad viena balss arī maniem zemniekiem būtu. Locīties nekad neesmu, un koncepcija par Latvijas lauksaimniecības nākotni man ir. Tiesa, esmu realists. Kuru vēlēti, kuru ne, zemnieki paši izlems.

A.Salcēviča
«Lauku Avīze»

KĻŪDU LABOJUMS

«Novadnieka» iepriekšējā numurā publicētajā rakstā «Audzēsimeļļas līnus» pieļautas matemātiskas kļūdas. Pareizi jābūt: 1) Normāla ražība ir 20 centneri no ha; 2) 50 dolāri (8500 LVR); Kopā sanāk 17750 LVR.

Laboratorija atsāk darbu

Darbu atsāk agroķīmijas laboratorija valsts uzņēmuma «Ražība» Preiļu nodaļas telpās. Pakāpeniski tiek izņemti no konservācijas svarīgākie aparāti.

Laiks jau domāt par gatavošanas pavasarim, sevišķi siltumnīcās. Laboratorija izdara augsnes skābuma analīzes un izstrādā tie neitralizācijas ieteikumus. Pirmie šo pakalpojumu izmantoja Rožupes siltumnīcu ļaudis.

Nedaudz vēlāk te varēs izdarīt arī nitrātu satura analīzes lauksaimniecības produktos.

A.Rancāns

Sakarā ar publikāciju «Pārbaudītāji atbrauca un aizbrauca... Bet zemniekam jāstrādā!»

«Novadnieka» iepriekšējā numurā bija ievietots raksts «Pārbaudītāji atbrauca un aizbrauca... Bet zemniekam jāstrādā!», kurā iepazīstinājām ar secinājumiem, ko izdarījusi Lauksaimniecības ministrijas pārbaudes grupa, kas apmeklēja vairākas mūsu rajona paju sabiedrības.

Šī publikācija atsevišķās paju sabiedrībās, īpaši to vadītāju viradījumā savdabīgu reakciju, prou — gan ceturtdien, gan piektdien «Novadnieka» redakcijai tika izteikti pārmēti, ka minētā publikācija objektīvi neatspoguļo patieso situāciju šajās paju sabiedrībās.

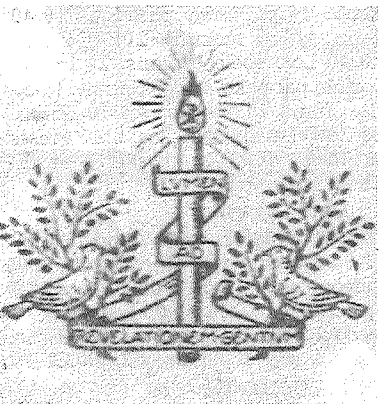
Piemēram, kāda kundze no Rožkalniem, kura savu vārdu pa tālruni nenosauca, bija neapmierināta ar izleikto vērtējumu par paju sabiedrību «Dzintars». No SIA «Stabulnieki» bija pat vairāki telefona zvani, bet akcentu tiem uzlika pats priekšsēdētājs B.Laizāns. «Preiļupes» priekšsēdētājs P.Barkovskis precizēja, ka «Preiļupes» juridiski neesot likvidēta, tā pastāvot, tikai neesot ražošanas, un tās kontā bankā esot nevis 10 miljoni, bet 21. janvārī bijuši tikai nedaudz vairāk kā 3 miljoni LVR.

Šajā situācijā «Novadnieks» ir spiests paziņot sekojošo: raksts «Pārbaudītāji atbrauca un aizbrauca... Bet zemniekam jāstrādā!» neatspoguļo ne redakcijas, ne arī kāda tā darbinieka domas, bet ir konspektīvs ministrijas pārbaudes grupas viedoklis, kuru noslēguma sanāksmē lauksaimniecības pārvaldē, piedaloties tās priekšniekam J.Vucānam un speciālistiem, izteica grupas vadītājs V.Atkāšuns un citi pārbaudītāji. Kas attiecas uz SIA «Stabulnieki», tad frāzē «...ja šī sabiedrība būtu likumīgi nošķirusi savu mantisko daļu,» apkopojot pārbaudes rezultātus, tika lietots vārds «godīgi», taču šī nianse «Novadnieka» skatījumā lietas būtību nemaina.

Bez šaubām, katrai pusei ir tiesības uz savu viedokli — gan paju sabiedrību vadītājiem, gan pārbaudes grupai, bet ne jau «Novadnieks» būs tas, kas pateiks, kam ir taisnība, ja nereti ar to netiek galā pat tiesas. «Novadniekam» nav saprotams arī kas cits: pretenzijas redakcijai, kura pārbaudītāju domas darīja zināmas plašākam lasītāju lokam. Iznāk kā vecajos labajos laikos — lai kas notiktu, pie visa vainīga prese...

«Novadnieks» vienmēr ir gatavs atsaukt nepatiesu informāciju, ja tā publicēta redakcijas vainas dēļ likumā par masu informācijas līdzekļiem paredzētajos gadījumos, taču redakcija nevar atbildēt par to, ko oficiālā sanāksmē saka oficiālas amatpersonas. Tāpēc šoreiz «Novadnieka» kritizētāji, šķiet, sa jaukuši adreses...

2. februāris — SVEČU DIENA

Katoļu baznīcā Sveču dienā tiek svētītas sveces un ticīgie tās lieto sevišķi svarīgos un svīnīgos gadījumos. Svētītas sveces nelieto ikdienas un saimnieciskām vajadzībām.

Pirmo svētīto sveci bērnam priesteris pasniedz kristības ceremonijā. Šo dārgo relikviju ir jāsaģlabā visu mūžu. Sveces lieto pirmo reizi ejot pie dievgalda, tās iedez arī vientulības un pamestības brīžos, kad dvēsele sauc pēc Dieva žēlastības.

Sveces lieto arī kāzu gadījumos, piesaucot Svēto Garu un izvadot jauno pāri uz dievnamu. Ļoti vēlams iedegt sveci, ka cilvēks mirst, kad dvēsele meklē ceļu uz mūžību. Tāpēc katra katoļticīgā māijā ir jābūt svētītai svecei.

A.GĪBELE,
katehete

Otrais gada mēnesis februāris ir nosaukts par godu seno romiešu pagāniskajiem šķīstīšanas svētkiem. Februāra latviskie nosaukumi — sveču mēnesis, vilku mēnesis.

Ar Sveču dienu beidzas ziemas vidus. Šajā dienā senčiem bija arī noteikums — daudz smieties, lai viss gads būtu jautrs.

LAIKA PROGNOZĒJUMI:
— ja Sveču dienā snieg, bites daudz spietos, tām arī būs daudz medus;

— saulaina Sveču diena vēstī, ka būs vēl daudz sniega;

— ja Sveču dienā saule spīd tik ilgi, kamēr zirgam loku var uzmet, gaidāms labs siena laiks;

— apmākusies Sveču diena — slukts siena laiks;

— aizputināti ceļi Sveču dienā sola pārplūdušas upes pavasarī;

— puteņi pirms Sveču dienas kaisa graudus, pēc tās pelavas.

Vēlreiz par pensionāru norēķinu taloniem

Joprojām ir daudz neskaidrību sakarā ar taloniem, ko saņem pensionāri, lai norēķinātos par apkuri. Tāpēc «Novadnieks» lasītāju uzmanībai piedāvājam laikraksta «Diena» rīkotās telefonaptaujas materiālu, kad uz interesentu jautājumiem atbildēja Labklājības ministrijas Sociālās apdrošināšanas departamenta pensiju daļas vadītāja Lilita Velde un Ministru Padomes priekšsēdētāja palīgs Armīns Sprogis. Materiālu no «Dienas» pārpublicējam nedaudz saīsinātā veidā.

Par ko varēs ar šiem taloniem maksāt?

Par centralizēto apkuri un par silto ūdeni.

Ja pēc norēķiniem par šīm pozīcijām pāri paliek kāda summa, vai pensionāriem to izmaksās naudā?

Nē, skaidrās naudas šajos norēķinos nebūs. Ja pāri paliek kāda summa, tad tā tiek skaitlīta kā maksājums uz priekšu. Piemēram, tāda veidā ar tikt samaksāts par silto ūdeni visus vasaras mēnešus. Alikusi norēķinu talonu vērtība nezdīs.

Kur jānodod šie taloni?

Tur, kur tiek veikti maksājumi par dzīvokli. Tikai un vienīgi par to dzīvokli, kur pierakstīts nestrādājošais pensionārs. Katra namu pārvalde organizēs savu darbu, lai būtu ērtāk un labāk, piemēram, viens cilvēks pieņem talonus, otrs — maksājumu skaidrā naudā.

Ja talona vērtība nesedz centralizētās apkures izmaksas?

Starpība jāpiemaksā skaidrā naudā.

Kā norēķināties ar šiem taloniem kooperatīvo dzīvokļu saimniekiem?

Norēķinu kārtība tāda pati kā namu pārvaldē. Par apkuri un siltumu maksājiet pēc noteiktā tarifa. Ar siltuma piegādātājiem viņi norēķināsies gan ar skaidro naudu, gan ar savāktajiem taloniem. Kas aizpilda talonu?

Norēķina talona numuru aizpilda talona izsniedzējs. Talona A, B, C joslas augšējo un vidējo daļu aizpilda pensionārs (norēķina veicējs). Norēķina talona saņēmējs A, B, C joslas apakšējā daļā izdara atzīmi par talona saņemšanu, apliecina to ar savu spiedogu un ierakstu norēķinu čeka saņemšanas datumu. Pensionārs paraksta norēķinu talonu A, B, C joslas apakšējo daļu.

Vai talons paliek namu pārvaldē?

A joslu pensionārs (norēķinu veicējs) saņem atpakaļ. Tas paliek kā apliecinājums par samaksu. B un C joslas paliek namu pārvaldē (vai iestādē, kur tiek kārtots maksājums). Pēc tam C daļa nonāks Labklājības ministrijas attiecīgajā iestādē, kurā tiks fiksēti neizmantotie taloni, lai to īpašnieki varētu iegādāties malku.

Vai nevarētu ar talonu norēķināties arī par elektrību vai gāzi?

Tas nav iespējams. Kaut vai tāpēc, ka uz elektrību un gāzi ir abonenta numurs, tur nav nekādas saistības ar pensionāru.

Jau divus mēnešus nav maksāts par dzīvokli, jo nebija solīto 1500 rubļu. Vai mums prasīs maksāt soda naudu?

Katra grāmatvede var skatīties pēc apstākļiem, jo viņai jāizpilda talons un jānodod.

Esmu pensionāre kopš janvāra. Kad un par kādu mēnesi saņem-

šu talonu?

Ja pensijā aizgājāt pirms 15. janvāra, tad talonu saņemsiet par janvāri, ja pēc 15. datuma, tad talons pienāks no februāra.

Bet pensiju jau tūlīt nesaņem, kamēr tiek nokārtoti visi dokumenti. Vai taloni vēl martā būs derīgi?

Apkures norēķinus paredzēts veikt līdz maija pirmajām dienām, jo pēc tam jāveic uzskaitē par neizmantotajiem taloniem. Jo kamēr nav apzināta pirmā grupa, tie, kuri maksā par apkuri centralizēti, nevar sākt darboties otrā, kuri malku iegādājas individuāli.

Bet ja par decembri jau ir samaksāts, kur likt to talonu?

Tāpat jādod namu pārvaldē (vai iestādē, kur tiek kārtots maksājums), tas būs maksājums uz priekšu.

Kā varēs nopirkt malku? Un kad to varēs izdarīt?

Pēc 15. jūnija par nestrādājošo pensionāru norēķinu taloniem varēs nopirkt malku.

Malku man vajag tūlīt. Tagad to varētu dabūt, malkas placī par 6 tūkstošiem 5 sterus pārdod. Kopā ar vīru man talons sanāk šī summa.

Parasti malku visi sagādā iepriekš. Mēs gan strādājam pie vēl viena varianta, lai varētu šo procesu paātrināt. To varētu nokārtot ar pašvaldību starpniecību.

Kā būs ar malkas atvešanu pensionāriem?

Transporta samaksa norēķinā nav ielverta. Valsts uzņēmumā, pērkot malku, ja summa pārsniedz 7,5 tūkstošus (summa par 5 taloniem) starpība būs jāpiemaksā.

Lauku pensionāri atkal tiek piekārti. Malku šai ziemeļiem jāņem nopirkt tikai no jaunsaimniekiem un privātām firmām. Viņi

taču tādu talonus preti neņemsi! Kāpēc malkas jautājums tiek atlikts uz jūniju — malka kļūs dārgāka, mainīsies valdība, tā pieņems atkal citus likumus.

Ministru Padomes lēmuma 9. punktā teikts, ka, ja kurināmā sagādi grib veikt savādāk, tad tas ir jāorganizē pašvaldībām. Attiecībā uz termiņu — 15. jūnijs. Būs gatavi tie saraksti (pēc centralizētās apkures maksājumu norēķinu slēgšanas), kuri nav izlietojuši talonus un varēs iegādāties malku individuāli. Ja cilvēks vienlaicīgi iel pirkto malku un maksā par centrālāpkuri, nav izslēgta blēdīšanās.

Ko jūs darīsiet tad, kad pie jums atnāks pensionāri ar neizmantotiem taloniem?

Es redzu iespējas, kā ir atrisināms malkas sagādes jautājums gan pilsētā, gan laukos. Ir jāslēdz līgumi, ir jādomā un jādarbojas. Pašvaldības šobrīd ir tādā statusā, ka piespīst mēs tās nevaram. Mēs varam dot priekšlikumus, radīt iespējas. Ja attiecīgā pašvaldība negrib par jums rūpēties, tad jums pašiem, pensionāriem, par to jādomā, jo paši vien esat šos cilvēkus ievēlājuši. Ja šādu talonu nebūtu, tad pašvaldības nesaņemtu vispār neko. Bet šobrīd aktīvi darboties savu cilvēku labā, sadarbojoties attiecīgām valdības struktūrām, gan Mežu ministrijai, gan paju sabiedrībām, var organizēt malkas piegādi pensionāriem. Inīciatīvai jānāk no pašvaldībām. Piemēram, tagad paju sabiedrībās februāris skaitās tukšs (no darbiem) mēnesis. Tad nu varētu pastrādāt mežā, gatavot un izvest malku. Pašvaldības ar viņiem slēgtu līgumus.

Pensionāru ir apmēram 650 tūkstoši un katru gadījumu individuāli mēs nevaram paredzēt.

Latvijas iepirkšanās groziņā — banāni

Pagaidām šos eksotiskos augļus regulāri lietot var atļauties tikai reti kāds. Aprēķinot Latvijas iedzīvotāju iztikas minimumu, tiek izmantota «iepirkšanās groziņa» vērtība, kurā nav iekļauti tādi citās valstīs ikdienišķi pirkumi kā banāni, kokakola, Makdonalda «Lielais Maks» vai «Malboro» cigaretes.

Labi vien ir, jo tad valdības noteikto iztikas minimumu vajadzētu būtiski palielināt. Bet tas savukārt radītu jaunu problēmu — kur ņemt naudu algu un pensiju izmaksām. Vidēji 22 ikdienas preces, kas ietilpst pasaules «iepirkšanās groziņā», pie mums varētu maksāt aptuveni 9400 LVR (ņemot vērā sterliņu marciņas (GBR) attiecību pret LVR). Tad pat Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības ekspertu noteiktais iztikas minimums nobāl.

Pēc arodbiedrību ekspertu aprēķiniem, pašreizējais iztikas minimuma patēriņa budžets vidēji uz vienu iedzīvotāju ir 6967 LVR, strādājošiem — 8173 LVR, pensi-

onāriem — 6295 LVR. Turpretī viņu aprēķinātais krīzes iztikas minimums janvārī sasniedz 6155 LVR (aptuveni 24,6 GBR). Valdības aprēķinātais krīzes iztikas minimums kopš 1. janvāra ir 5830 LVR mēnesī, no kura pārtikas precēm ir paredzēti 3265 LVR (vēl gan valdības neapstiprināts).

Ja arodbiedrību aprēķināto naudas daudzumu mēs ieliktu «groziņā», tad tas būtu līdzvērtīgs tādu valstu kā Meksika un Indija «iepirkuma groziņiem», kas ir paši tākie pasaulē.

Vai «groziņa» lētums liecina par mūsu labo dzīvi? Nebūt ne, jo lielākā daļa pircēju šajā «groziņā» ar minimālu preču daudzumu ie-

gulda visu savu darba algu vai pensiju. Mūsu krīzes «groziņā» ir paredzēti šādi pārtikas produkti:

	Gadā	mēnesī
maize	130 kg	10,8 kg
gaļa	30 kg	2,5 kg
piens	446 l	37,2 l
olas	217 gab.	18 gab.
zivis	16 kg	1,33 kg
cukurs	26 kg	2,2 kg
eļļa	5 kg	0,4 kg
kartupeļi	84 kg	7 kg
dārzeņi	63 kg	5,25 kg
augļi, ogas	22 kg	1,8 kg

Turpretī parastajā «iepirkumu groziņā» nāk klāt arī izdevumi par rūpniecības precēm un komunālajiem pakalpojumiem. Problēmu Latvijas «groziņa» salīdzināšanai ar citu

valstu «groziņiem» rada tas, ka Latvijā ir ļoti atšķirīgs preču tirgus salīdzinājumā ar pārējām valstīm.

Daudzas preces, kas pasaulē ir ļoti ikdienišķas, mūsu valstī var atļauties iegādāties tikai nedaudzī sakarā ar to, ka cenas tuvojas vai ir jau sasniegušas pasaules līmeni, taču algas šīm cenu lēcienam līdzī netiek.

Taču cerēsim, ka drīzumā arī mēs varēsim atļauties savos «groziņos» ielikt kādu eksotisku augli vai nogaršot importa dzērienus, un reiz pienāks tie labie laiki, ko kādreiz sauca par komunismu, bet tagad nedēvē nekā.

Jānis Zaroteks
«Latvijas Jaunatne»

LASĪTĀJU VĒSTULES

Līvānos, tā vien liekas, neviens ne par ko neatbild. Katrs var darīt, ko grib. Sevišķi tas sakāms par dažādiem privātkioskiem.

Šie kioski aug viens pēc otra uz katru stūra — kā sēnes pēc lietus. Bet kādi tie ir? Neviens nekontrolē, vai to izskats ir saskaņots ar pilsētas arhitektūru. Un ko tik šajos kioskos nepārdod! Cigaretes, lupatas, alkoholu, pat pašbrūvēto. Vienā otrā kioskā pastaisito var nopirkt pa simti grammiem, cik nu kuram tas maciņš atļauj.

Sevišķi lielas neērtības ir gājējiem, jo ielas un trotuārus netīra. Kaut arī smiltis ir savestas, tomēr sētnieki neuzskata par vajadzīgu uzturēt savas teritorijas kārtībā, lai gājējiem nav jābrien pa sniegu vai jālauž kājas uz slidenajiem trotuāriem. Un patiešām — kāpēc strādāt, ja neviens sētnieku darbu nekontrolē?

Pilsētas autobuss Līvānos kursē pēc šoferu iegribas, neievērojot atiešanas laikus — pusstunda turp, pusstunda šurp. Māju sienas un elektrības stabi joprojām apli-

mēti ar dažādiem sludinājumiem. Līvānos ir jaunatnes kafejnīca, kurā jaunieši blausās tā, ka Rīgas ielas 37 nama iedzīvotāji naktīs nevar mierīgi gulēt. Vairs nedarbojas kinoteātris «Atpūta». Vienu laiku tajā demonstrēja videofilmus, bet tagad tas ir slēgts.

Kad Līvānos ieviests kārtību un kas būs par to atbildīgs? Vai tiešām Līvānu izskats nerūp arī vietējai pašvaldībai?

J.V.,

Nacionālās frontes dalībnieks

* * *

Ne viens dzīvojamais nams nav tik bēdīgā stāvoklī kā ģimeņu kopmītnes Līvānos, Rīgas ielā 26/28, kuru saimnieks ir Līvānu PMK (priekšnieks — cienijamais O.Bubnovskis). Jaunajā apkures sezonā tam ne reizi nav pieslēgts siltais ūdens, par apkuri nemaz nerunājot.

Iestājoties aukstumam, radiatori plīst, caurules aizsala, un ūdens aumajām sāka līt no stāva uz stāvu, bet PMK priekšnieks atrada labu

izeju — mazgāšanās istabā tika noskrūvēti krāni un to vietā iedzītas tapas. Tas pats laikam drīz notiks arī ar kopējās virtuves krāniem. Kādreiz kopmītnēs darbojās dušas, bet tagad no tām ir palikušas tikai atmiņas, jo arī tur karstais ūdens netiek pieslēgts.

Istabās valda aukstums, tāpēc katrs savu istabu apsilda ar ko vien vēlas: ar elektriskajiem sildītājiem, ar plītnēm, pašsīstītiem elektriskajiem sildītājiem. Laikam, elektrība kopmītnēs ēkā ir kļuvusi lētāka par karsto ūdeni.

Ar pirmajām janvāra dienām kopmītnē pat nav vairs sarga, tāpēc kopmītnes tiek izlaupītas, tukšās istabas piegānītas. Tiek nolauptas gāzes plītnis. Vakaros kopmītnēs valda gandrīz tumsa, jo spuldzītes ir vai nu nozagtas, vai arī izdegušas.

Cienijamais Bubnovskis piedāvā kopmītnu iedzīvotājiem dzīvokļus pirt. To pašu iesaka arī pilsētas valde. Bet ko darīt cilvēkiem, kuriem tik daudz naudas nav?

17 paraksti

Vai panākumus biznesā gūt ir viegli?

Jā, ja Jums ir neaizstājams palīgs — profesionāla sekretāre. Ja klients Jūsu firmu atstāj smaidošs, ja ārvalstu biznesmenis arī Jūsu prombūtnes laikā var gūt izsmelošu informāciju, kas viņu ieinteresēs sadarbībai, ja darba dienas nobeigumā neesat nogurdināts no nebeidzamas dokumentu un nevajadzīgas informācijas gūzmas, tad viss ir kārtībā! Mūsu padomi Jums ir lieki. Bet, ja nu Jums ik dienas jārisina jautājumi, kas būtu pa spēkam arī citam — Jūsu firmas uzplaukumam ieinteresētā darbiniekam, piemēram, profesionālai sekretārei — referentei, tad komercfirmas «Auseklītis» komercsekretāru skola atrisinās Jūsu problēmas! Firmas «Auseklītis» komercsekretāru skola sagatavo augstā līmeņa sekretāres — referentes. Četrus mēnešu intensīvā mācību programma nodrošina labu mašīnrakstīšanas un personālā skaitļotāja — datora apguvi. Šodien ikvienam vajadzīgās svešvalodas šeit apgūst gan sarunvalodas, gan darījumu valodas līmenī. Sekretārēm māca arī menedžmenta un marketinga pamatus, protokola un etiķetes jautājumu apguvi noderēs, Jūsu firmā uzņemot ārzemju viesus. Lietišķo attiecību psiholoģijā gūtās iemaņas uzlabos ne tikai Jūsu kolektīva mikroklīmatu, bet arī veicinās pareizu attiecību veidošanos ar Jūsu firmas klientiem. Sekretāre ir Jūsu firmas, uzņēmuma vizītkarte. Sekretārei jābūt universālam cilvēkam ar zināšanām, kas nodrošinātu firmas vadītāja darba laika mērķtiecīgu plānošanu, elastīgi jāorientējas jebkurā situācijā.

Ak, laimīgās rīdzinieces, Jūs teiksiet. Nē, šoreiz komercfirmas «Auseklītis» komercsekretāru skola aicina tieši lauku rajonu firmu, iestāžu, uzņēmumu vadītājus — pat, ja Jums ir laba sekretāre — pēc mūsu skolas beigšanas viņa būs neaizstājams palīgs. Mācību laikā piedāvājam kopmītni. Skolas adrese: Rīgā, Kalpaka bulvārī 5. Ja vēlaties ko uzzināt sīkāk, zvaniet, jautājiet. Tālr. 334654. Uzņemšana skolā — no 2. līdz 12. februārim. Mācību sākums — 1. martā.

Dace OŠENIECE,

komercfirmas «Auseklītis» komercsekretāru skolas direktore

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Otrdiena, 2. februāris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Noslēpumainais viesis. Muzikāls raidījums pusaudžiem. 19.00 Vizīte. 19.30 G. Janovskis. Heidelbergas nakts. 4. daļa. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Kinovakars. Dānijas dok. filmas. 23.05 Solo Margaritai. Dzied M. Vilcāne. 23.30 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV
14.00 Ziņas. 14.25 Lietišķais vēstnesis. 14.40 Ādama Smita naudas pasaule. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.30 Lennebergas Emils. Mākslas filma. 6. sērija. 15.55 Talanti un pielūdzēji. 17.00 Ziņas. 17.25 Paklanies ugunij! 17.50 Koncerts. 18.05 Atgriešanās Edenē. Mākslas filma. 18.55 Tēma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Spirāle. Mākslas filma. 2. sērija. 22.10 Dziesma-93. 23.40 Kino — uz pieprasījumu. 0.20 Preses ekspresis. 0.30 Bāskervilu suns. Mākslas filma. 1. sērija.

LATVIJAS TV II
17.30 Latgales ziņas (krievu val.). 18.05 Mācīsimies angļu valodu. 13. nod. 18.30 Kling, klang, esam klāt! 19.00 Mult. filma. 19.10 Latvijas biznes. 19.45 Latvijas Valsts prezidenti.

J.Čakste. 1. daļa. 20.30 Panorāma. 21.00 Kēmina zālē. 21.45 Ziņas. 22.00 CNN.

KRIEVIJAS TV
17.00 Pasakas pieaugušajiem. 17.30 Patiesības glabātāji. 18.00 Parlamenta vēstnesis. 18.15 Dok. filma. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 126. sērija. 20.15 A.Čehovs. Privatizācijas laiks. 2. raid. 21.00 Informatīvi analītisks apskats Albucids. 21.30 Atvadas. 22.00 Vēstis. 22.20 Zvaigznes pareģo. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Starpbrīdis. 22.40 Krievijas Federācijas AP sesijā. 22.55 Dž. Verdi opera Dons Karloss.

Trešdiena, 3. februāris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Koncerts. 18.35 Brīvais mikrofons. 19.30 20000 Hz. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Kinospēle. 21.55 Rock Summer-92 Tallinnā. 23.00 Horoskopi, horoskopi... 23.30 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV
5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.25 Viru kora koncerts. 8.55 Spirāle. Mākslas filma. 3. sērija. 10.15 Bērnu TV asociācija. 10.45 Preses ekspresis. 11.00 Ziņas. 11.20

Krājkasīte. Mākslas filma. 12.30 Mult. filmas. 12.50 Nebeidzamās kara verstis. Mākslas filma. 2. sērija. 14.00 Ziņas. 14.20 Uzņēmējs. 14.25 Telemuks. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.30 Lennebergas Emils. Mākslas filma. 7. sērija. 15.55 Starp mums, meitenēm... 16.15 Mult. filma. 16.45 Tehnodroms. 17.00 Ziņas. 17.25 TV kanāls Ostankina piedāvā... Baltkrievija. 17.50 Mult. filma. 18.00 Atgriešanās Edenē. Mākslas filma. 18.50 Miniatūra. 19.00 TV izmeklēšana. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Spirāle. Mākslas filma. 3. sērija. 22.00 Muzikāla programma J. Kobzons, viņa draugi, kolēģi un skaitāji. 23.50 Dok. filma. 0.40 Preses ekspresis. 0.50 Bāskervilu suns. Mākslas filma. 2. sērija.

LATVIJAS TV II
17.30 CNN. 18.05 Runāsim vāciski! 17. nod. 18.25 Brīnumzeme. 19.00 Mult. filma. 19.10 Spektis. 19.45 Tikšanās Mārupes ielā. 20.10 Dejo L. Beire. 20.30 Panorāma. 21.00 Diskusiju klubs. 21.45 Ziņas. 22.00 Latgales ziņas. 22.30 Deutsche Welle. X-Press.

KRIEVIJAS TV
17.15 Ļoti mūsdienīga pasaka.

18.15 Krievijas biznesmenis-92. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 127. sērija. 20.15 Pats sev režisors. 20.45 Starpbrīdis. 21.00 Studija Nota Bene. 22.00 Vēstis. 22.20 Zvaigznes pareģo. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Kriminālpazīpojumu ekrāns. 22.40 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.10 Sergeja Debiževa kino.

Ceturtdiena, 4. februāris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 Visu vai neko! 9.30 Programma Neatkarība. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Dzīvīte, dzīvīte... 22.40 Mūzika atpūtai. 23.30 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV
5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Programma bērniem. 8.35 Spirāle. Mākslas filma. 4. sērija. 10.10 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 10.50 Preses ekspresis. 11.00 Ziņas. 11.20 Krājkasīte. Mākslas filma. 2. sērija. 12.25 Starpstacija. Išfilma. 12.50 Nebeidzamās kara verstis. Mākslas filma. 3. sērija. 14.00 Ziņas. 14.20 Uzņēmējs. 14.25 Telemuks. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.35 Lennebergas Emils. Mākslas filma. 8. sērija. 16.00 Kā

mēs... Raidījums no Tulas. 16.25 Vienotā pasaule. 17.00 Ziņas. 17.20 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 18.00 Atgriešanās Edenē. Mākslas filma. 18.50 Lielā pastaiga. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Loto spēle Miljons. 21.10 Reportāža par neko. 21.25 Spirāle. Mākslas filma. 4. sērija. 23.00 Ziņas. 23.25 Festivāls Ovācijas. 0.40 Preses ekspresis. 0.50 Krājkasīte. Mākslas filma. 1. sērija.

LATVIJAS TV II
17.30 Latgales ziņas (krievu val.). 18.05 Mācīsimies angļu valodu! 18.30 Videoputeklis. 18.50 Mult. filma. 19.10 Spektis. 19.45 Sala. 20.00 Reģionālā TV piedāvā... 20.30 Panorāma. 21.00 Diskusiju klubs. 21.45 Ziņas. 22.00 CNN.

KRIEVIJAS TV
17.00 Trests M. 17.15 Opozīcija. 18.00 Parlamenta vēstnesis. 18.15 Reportāžas no Mazās Eiropas. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 128. sērija. 20.15 Hrono. 20.50 Mult. filma pieaugušajiem. 21.00 Mana Tēvzeme. 22.00 Vēstis. 22.20 Zvaigznes pareģo. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Noskaidrosim! 22.40 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.10 Sanktpēterburgas balets.

«ROJĀLIS» uzvaras gājienā

Sākums 1.lpp.
Nikt no pļēģu rošanās posta vaļā, viņam ir jāgriežas narkoloģiskajā kabinetā, no kurienes pilnīgi anonīmā kārtā viņu nosūtīs uz Rīgu, uz kodēšanu, kas gadus piecus pēc tam garantēs nepatiku pret alkoholu.
Stipri nodzēras jaunieši. Apdzērušās meitenes vakaros sēž uz galdiem kafējnācās... Starp citu, jo jaunāks cilvēks sāk dzert, jo lielākas ir viņa izredzes kļūt par alkoholiķi.
Vēl medmāsa Valēntīna Višņevska pastāstīja svaigāko gadījumu par

vienu no saviem pacientiem. Dienu iepriekš narkologs Mozulis ir apmeklējis to viņa dzīvokli. Vīrietis gulējis — stiklainām, neredzošām acīm, bet blakus trīs litru birkā bijis atšķaidīts spirts. Sieva šaubījies, vai viņš vispār nodzīvos līdz rītam. Šoreiz vēl ticis izglābts...
Nevarēju nociesties sarunu biedriem un arī dažiem citiem slimnīcas un poliklinikas darbiniekiem neuzdevusi dažus ķecerīgus jautājumus:
— Kāpēc slimnīcas bufetē, kura bez tam vēl atrodas tieši pie bērnu nodalās

durvīm, ir pārdošanā alkoholiskie dzērieni?
Domājams, ka tas darīts ar administrācijas atļauju, teica aptaujātie. Proams, esot jau ļoti pirms kādiem svētkiem bez sarežģījumiem nopirkt šampānieti, tomēr arī slimnieki vienu otru reizi pamanoties šo pakalpojumu izmantot un šeit nopirkt dzērienu.
— Un sakiet, lūdzu, vai mēs maz varam runāt par alkohola postu, par tā kaitīgo iedarbību, ja tadā mazā pilsētīpā, kur daudzi pazīst daudzus, vienu otru ārstu mēs bieži redzam

apdzērušos? Kādu iespaidu tas atstāj uz pārējiem? Un uz slimajiem?
Bet nu, sēžot pie rakstammašinas, sapratu arī to, ka tieši šeit jāpieliek punkts. Jo ne jau uz visiem jautājumiem visi var un drīkst atbildēt.
LRANCĀNE
P.S. Vakar rītā piezvanīja ārste Marta Veita un teica, ka bēdīgo statistiku varot papildināt... Jau piektdienas vakarā slimnīcā ievests 48 gadus vecs vīrietis, tik smagi saindējies ar alkoholu, ka vairs neesot glābjams. Noplostojis četrus tūkstošus ...

Ja vēlaties individuālu medicīnisko apkalpošanu dzemdībās, lūdzu griezties Preiļu poliklinikas 220. kab. pie ārsta Urtāna.
Tel. uziņām 22515.

5. februārī RKN no 22.00 līdz 4.00
NAKTS DEJAS
JUMS.
PIEDALĀS:
DJ.Ralfs (Jelgava),
DJ.Arnis (Dobeļe).

Pusstunda skaistumam

ACIS

Vai jūs zināt, ka 22 gadījumos no simta vīrieši vispirms ievēro sievietes acis, bet tikai 7,5 un 11 procentos gadījumu raugās pēc gurnu un vidukļa slaiduma? Čehoslovaku speciālisti domā, ka acu ietekme varētu būt lielāka, ja sievietes nevalkātu brilles...

Acis — dvēseles spogulis, acis — veselības spogulis. Veselam cilvēkam neatkarīgi no vecuma acis ir skaidras, dzīvas, skaistas. Pārēšanās, pārmērīga šķidrums lietošana, kustību trūkums, hroniskas saslimšanas — tādi ir daži iemesli, kāpēc acis zaudē spožumu, pauž skumjas, sāpes, nogurumu. Plakstiņi piepūst, zem acīm parādās «maisīņi». Dažreiz lietotā kosmētika izsauc alerģisku reakciju.
Par acīm jā rūpējas visu mūžu. Acīm nepieciešama «vingrošana», vannas un kompreses. Acu muskuļus īpaši nogurdina tuvu esošu priekšmetu ilgstoša uzmanīga vērošana, pārlieku pilnīgs vai nepietiekams apgaismojums. Lasišana transporta līdzekļos u. c. Lūk, vingrojumi acu muskuļu nostiprināšanai. 1. Laiku pa laiku uzmanīgi ieskatieties kādā tālumā esošā priekšmetā (vēlams, lai tas būtu zaļā krāsā), tad ātri vērst skatu uz tuvumā

esošu priekšmetu. Atkārtot 3-4 reizes.
Tālāk aprakstītie vingrojumi jāizpilda lēni, pilnīgi atbrīvojot ķermeņa muskuļus, sēžot vai stāvot. Galva jātur taisni, zods mazliet pacelts. Šie vingrojumi nostiprina acu ārējos muskuļus. Vingrojumu skaitu ieteicams pakāpeniski palielināt.
2. Pēc iespējas cieši aizveriet acis (nesamiedzot, lai neveidojas grumbas), skatīt līdz pieci, tad plakstus plaši atvērt un skatīties uz augšu, atkal skatīt līdz pieci, tad mirkli atpūsties. Lai piere nerautos grumbās, virs uzacu lokiem pieliek rādītājpirkstu. Atkārtot 3-5 reizes.
3. Lēnām, negrozot galvu, vērst skatu cik iespējams tālu pa labi, skatīt līdz pieci, tad pa kreisi, atkal skatīt līdz pieci, tad pauze — 1-2 sekundes — acis aizvērt un atpūtināt. Atkārtot 3-4 reizes.
4. Tieši tāpat kā 3. punktā, tikai jāskatās pārmaiņus uz augšu un uz leju (rādītājpirksti attur pieri no raukšanās).
5. Skatot līdz desmit, ātri mirkšķināt acis, tad, negrumbotot seju, acis aizvērt uz 4-6 sekundēm, atvērt un, nesasprindzinot acu muskuļus, 3-5 sekundes skatīties kādā tālā punktā. Acis atslābināt. Atkārtot 3-5 reizes. Var izpildīt pastaigas laikā.
6. Lēnām acis apjot — divas reizes no labās puses uz kreiso, divas — no kreisās puses uz labo. Atkārtot 2-4 reizes.
Sākumā acis pēc vingrošanas būs mazliet nogurušas, bet, pakāpeniski nostiprinoties acu musku-

ļiem, veikt vingrojumus būs arvien vieglāk.
Ja zem acīm medz parādīties uztūkums, aprakstītos vingrojumus ieteicams veikt 2-3 reizes dienā, pēc tam, vēlams rītā un vakarā, uz 5-10 minūtēm uzlikt kompresis: ceturtdaļgājē ūdens iepilina 10-15 pilienus arnikas vai kumeliņu uzlējuma vai pētersīļu lakstu novārījuma, uz acīm uzlikt šajā šķīdumā samitrinātu salveti, ļauj acīm atpūsties.
«Maisīņi» zem acīm ātri novēršami, ja to rašanās nav saistīta ar kādu iekšēju orgānu saslimšanu. Miers, atpūta, miegs, atbrīvošanās uz laiku no fiziskas un garīgas pārslogdes, mērenība ēšanā un dzeršanā... Palīdzēt var svaigu kartupeļu kompreses zem acīm rītos un vakaros: divas ēdamkarotes rīvētu kartupeļu liek uz marles salvetes, to — uz «maisīņiem», patur 10-15 minūtes. Kad kompresis noņem, uz ādas zem acīm ļoti vieglām kustībām no iekšējās acs kaktiņa virzienā uz deniņiem uzlikt kādu krēmu ar A un E vitamīnu. Pēc 10-15 minūtēm, viegli uzspiežot, noņem krēma atliekas ar vati, kas samitrināta aukstā tējā.
Labi palīdz «kontrastkompreses» no salvijas: tējkaroti drogas aplej ar pusglāzi vāroša ūdens, 20-30 minūtes ļauj ievilkties, nokās. Pusi šķidrums atdzesē, otru pusi — sasilda. Siltajā un aukstajā šķīdumā liek pa vates piciņai, tās pārmaiņus liek pie acīm. Šī procedūra ieteicama pirms gulētiešanas. Pēc kompresēm ādu uz nakti ieziež ar kamparu saturošu krēmu. Pēc mēneša izskats jūtami uzlabosies.

ZEMNIEKI!
Piedāvājam sasmalcinātus kaulus, kas ir bagāti ar olbaltumvielām, kalciju, fosforu.
No kauliem varat iegūt barības buljonu. Pēc kaulu novārījuma tos var efektīvi izmantot kā minerālmēslojumu un minerālvieļu piedevu pie dzīvniekiem sagatavotās barības.
Cena — 2 LVR par 1 kg.
Tāl. 47460.
Daugavpils gaļas kombināts

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm, Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Izsakām visdziļāko līdzjutību Pēterim Daukštam, MĀSU pāragri smilšu kalnā izvadot.
Darba biedri

Šī gada 6. februārī Latvijas Tautas frontes Domes pārstāvju tikšanās ar iedzīvotājiem par Saeimas vēlēšanām.
TIKŠANĀS NOTIKS:
■ Preiļu RKN plkst. 10.00,
■ Līvānu KN plkst. 15.00.

Preiļu rajona dārzkopības un biškopības biedrības veikals, Preiļos, Brīvības ielā 5 a un Līvānos, Dzelzceļa ielā 1, tiek pārdotas dārzeņu un puķu sēklas.

Pārdod
vai MAINA GAZ-69A pret VAZ.
Tālrunis 21821;

garāžu Līvānos 4 x 6 m ar pagrabu. Cena 55000 LVR. Tālrunis 44574;

Moskvič-412. Tālrunis 21521;

jaunu krāsaino televizoru, videopleijeru, putekļu sūcēju, VAZ-2102 plastmasas spārnu, nepabeigtu garāžu. Tālrunis 43276;

lēti jaunus traktoros MTZ-80 un rezerves daļas T-25. Tel. 77153;

māju Līvānos, Krustpils ielā 4/6;

labu māju ar zemi (18 ha) Preiļu rajonā. Zvanīt 8-22-937013 pēc 16.

Maina
2 istabu dzīvokli bez ērtībām Preiļos pret 2 istabu ar ērtībām. Zvanīt 21250;

3 istabu dzīvokli ar piemaksu. Abi ar ērtībām. Tālrunis 24158.